

Πατρίδος εὐοδοθῶσιν, δι' ὧν ἐλπίζω νὰ παραδώσω εἰς τὸν θαυμασμόν τοῦ Πανελληνίου καὶ τῆς διεθνοῦς ἀρχαιολογίας αὐτὸ τοῦτο τὸ περίφημον Ὁδεῖον τὸ φέρον τὸ ὄνομα τοῦ μεγαλοπράγμονος Ἀθηναίου, τοῦ Περικλέους.

Ἀθήνησι τῇ 8 Δεκεμβρίου 1916.

Π. ΚΑΣΤΡΙΩΤΗΣ

ΑΝΑΣΚΑΦΑΙ ΠΑΡΑ ΤΗΝ ΠΥΚΝΑ

Σκοπὸς τῆς παρὰ τὴν «Πύκνα» ἀνασκαφῆς ἦτο ἡ ἔρευνα τοῦ πρὸ τοῦ μεγάλου ἀναλήμματος χώρου, ὅπως, εἰ δυνατόν, κατορθωθῆ νὰ ὀρισθῆ ἀκριβῶς ἡ χρονολογία αὐτοῦ τοῦ ἡμικυκλικοῦ ἀναλήμματος καὶ ὁ ἀληθὴς προορισμὸς τοῦ μέχρι τοῦδε «Πνύξ» ὀνομαζομένου τόπου, διότι εἶνε γνωστόν, ὅτι διὰ τῆς προτέρας ἐν τῇ θέσει ἀνασκαφῆς τῆς Ἑταιρείας ἡμῶν (Πρακτικά 1910 σελ. 127 ἑ.) καὶ τῆς ἀποκαλύψεως ἐνδοτέρω τοῦ μεγάλου ἀναλήμματος, ἑτέρου ἡμικυκλικοῦ ὁμοίως, μικροτέρου, παραλλήλως πρὸς τὸ μέγα, διεσαλεύθη πῶς ἢ βεβαίως περὶ τοῦ ἀληθοῦς τῆς ὀνομασίας ταύτης.

Ἡ ἀνασκαφὴ ἐφέτος ἔγεινε παρὰ τὸ μέσον περίπου τοῦ μεγάλου ἀναλήμματος ἐπὶ τοῦ πρὸς Βορρᾶν αὐτοῦ χώρου, τὸ σπουδαιότερον δὲ συμπέρασμα ταύτης εἶνε μετὰ τὴν ἐκ νέου ἀποκάλυψιν κλιμακωτῆς ὁδοῦ ἐσκαμμένης ἐν τῷ βράχῳ ἀρχαιότερας τοῦ μεγάλου ἀναλήμματος, ἅτε τῶν βαθμίδων αὐτῆς χωρουσῶν καὶ ὑπὸ τὸ ἀνάλημα, ἡ ἐξακρίβωσις τοῦ ὅτι ὅλος ὁ πρὸ τοῦ ἀναλήμματος χώρος ἐπεχώσθη καὶ ἰσοπεδώθη διαρρυθμισθεὶς καταλλήλως πρὸς τὴν κλίσιν τοῦ βράχου δι' ἐπιχώσεως ὁμοίως πρὸς ἐκείνην, δι' ἧς ἐπεχώσθη καὶ αὐτὴ ἢ διὰ τοῦ ἡμικυκλικοῦ ἀναλήμματος βασταζομένη ἐπιφάνεια, πιθανώτατα, ὅτε συνεπληρώθη ἢ ἀνίδρυσις τοῦ μεγάλου ἀναλήμματος.

Ἡ χρονολογία τῶν ἐν τῇ ἐπιχώσει εὕρισκομένων πραγμάτων, τεμαχίων ἀγγείων, πηλίνων εἰδωλίων κλπ., δὲν κατέρχεται κατωτέρω τοῦ 4^{ου} π.Χ. αἰῶνος, ἴσως δὲ τότε ἐκτίσθη καὶ τὸ ἀνάλημμα.

Ἡ ἐξακολούθησις τῆς ἀνασκαφῆς ἐπιβάλλεται, καὶ διότι πρέπει νὰ διαρρυθμισθῇ καταλλήλως πρὸς ἀσφάλειαν καὶ εὐπρεπισμὸν ὁ ἀνασκαφεὶς χώρος, καὶ διότι δυνατὸν εἶνε ἡ ἐξακολούθησις τῆς ἀνασκαφῆς νὰ παράσχη ἀπτότερα σημεῖα περὶ τῆς χρονολογίας τοῦ ἀναλήμματος καὶ τοῦ προορισμοῦ τοῦ χώρου τῆς «Πνυκός».

Κ. ΚΟΥΡΟΥΝΙΩΤΗΣ

ΕΚΘΕΣΙΣ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΑΝΑΣΚΑΦΩΝ ΕΡΕΤΡΙΑΣ

ΚΑΤΑ ΤΟ 1916

Διὰ τῶν προηγηθεισῶν ἀνασκαφῶν τῆς Ἐταιρείας ἐν Ἐρετρίας ἂν μὴ ἐξηγητλήθη, προώδευσεν ὅμως ἱκανῶς ἡ ἔρευνα τῶν νεκροταφείων καὶ τῶν δημοσίων κτιρίων καὶ ἱερῶν τῆς πόλεως, διὰ τοῦτο ὡς σκοπὸς τῆς ἐφετεινῆς ἀνασκαφῆς ἐτέθη ἡ ἀποκάλυψις τῶν ἰδιωτικῶν οἰκιῶν καὶ πρὸ πάντων τῶν σφισομένων, ὡς ἐφάνη διὰ παλαιότερων δοκιμαστικῶν σκαφῶν, ἐπὶ τῆς ἀκροπόλεως τῆς Ἐρετρίας.

Οὕτω ἡ ἀνασκαφὴ ἐγένετο κυρίως ἐπὶ τῆς ἀνατολικῆς κλιτύος τῆς Ἀκροπόλεως, ἔνθα ἡ μεγάλη ἀρχαία ἐπίχουσις παρείχε τὴν ἐλπίδα, ὅτι θὰ διεφύλαττεν ἱκανὰ λείψανα τῶν ἐρειπίων τῶν οἰκιῶν τῆς πόλεως. Ἡ ἐλπίς δ' αὕτη δὲν διεψεύσθη. Ἐφ' ὄλλης σχεδὸν τῆς ἐκτάσεως τῆς ἀνατολικῆς πλευρᾶς τῆς ἀκροπόλεως ἀπεδείχθη, ὅτι διατηροῦνται κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον καλῶς λείψανα οἰκιῶν, ὧν οἱ τοῖχοι ἐνιαχοῦ σφίζονται εἰς ἱκανὸν ὕψος.

Ἐκ τούτων ἀνεσκάφησαν ἐφέτος τρεῖς ὁλόκληροι οἰκίαι